

1995-06-21

221-834-95

Kopia
Enligt förteckning
sista sidan

Länsstyrelsen i
Gotlands län
1995-07-28

Överklagande har
ej skett inom fö-
reskriven tid.

Byggnadsminnesförklaring (BM) av fastigheten
S:ta Maria 15, Norra Kyrkogatan 18 i Visby,
Gotland

Eva Jacobsson BESLUT

Eva Jacobsson
Registrator

Visby innerstad har bevarat egenarten hos gången tids byggnadsskick och är därför att anse som synnerligen märklig. Fastigheten S:ta Maria 15 ingår som en välbevarad del av denna bebyggelsemiljö. Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1§ första stycket lag (1988:950) om kulturminnen mm denna fastighet för byggnadsminne (BM).

BM-förklaringen av ovan angivna fastighet skall omfatta bostadshuset enligt bifogad karta.

BYGGNADSBESKRIVNING

Huset, som är uppfört i en våning och vind, är byggt i skiftesverksteknik och är ett s k bulhus. Bularna är dolda då huset senare har panelats.

Taket är belagt med enkupigt tegel men var ursprungligen sannolikt ett brädtak. Under 1900-talet har taket också varit belagt med papp. Åt gården finns en krafig, hög, murad skorsten bevarad.

Huset är uppfört som en s k gotisk enkelstuga där ytterdörren placerades åt ena sidan och invändigt innehöll förstuga, kök och ett rum.

Den ursprungliga planlösningen är här ej bevarad då mellanväggarna rivits. I övrigt finns ingen äldre fast inredning (som kakelugnar, snickerier eller innerdörrar) bevarad. Vinden är inredd till rum och badrum.

Under huset finns källare, som kan vara äldre än den nuvarande byggnaden.

Ytterdörr, fönstersnickerier, fönsterluckor har

efternand bytts ut och är ej ursprungliga.

Årtalet 1757 är inskrivet i ytterdörrens hammarband vilket har antagits vara husets byggnadsår.

Trots de förändringar huset utsatts för är husets ursprungliga proportioner och exteriör i huvudsak bevarad. Huset är ett exempel på de små bulhus som uppfördes i Visby under 1700-talet. Fastighetens sträckning är idag densamma som på 1700-talet.

Huset, som är mycket litet, har främst bebotts av enklare folk som ensamma kvinnor, jungfrur, änkor, pigor och arbeterskor.

SKYDDSFÖRESKRIFTER

Länsstyrelsen meddelar enligt 3 kap 2§ samma lag följande skyddsföreskrifter:

1. Byggnaden får inte rivas eller till sitt yttre byggas om eller till. Inga förändringar får heller ske vad gäller murverket i källaren eller skiftesverkshusets stomme, tak- och fasadmateriäl eller övrig exteriör utformning.

Eventuella ändringar och tillägg såsom uppsättning av antenner, räcken, skärmtak, altaner, markiser, skyltar, lampor mm skall utföras i samråd med länsstyrelsen.

Planket med port ingår i BM och får endast ändras i samråd med länsstyrelsen.

2. Byggnaden skall underhållas med traditionella och till byggnaden anpassade material, kulörer och tekniker.
Utförandet skall ske på sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.
3. I byggnadens inre får inte göras ingrepp i eller ändring av bärande konstruktioner eller skorstensstock.

FRAMTIDA ÅTGÄRDER

Före underhåll eller restaurering skall kontakt tas med länsstyrelsens kulturmiljöenhet. Råd om åtgärder ges av länsstyrelsen.

Till beslutet bifogas länsstyrelsens förslag till riktlinjer för framtida upprustningsarbeten.

Även för BM provas bygglovpliktiga åtgärder på sedvanligt sätt i kommunens byggnadsnämnd. Stadsarkitektkontoret bör kontaktas i osäkra fall.

EV ÄNDRING AV BM

Om ändring av byggnadsminnet i strid mot de meddelade skyddsföreskrifterna anses nödvändig av särskilda skäl, får länsstyrelsen enligt 3 kap 14§ lag om kulturminnen mm meddela tillstånd härtill.

EV ÖVERKLAGANDE AV BESLUTET

Detta beslut kan överklagas hos länsrätten, se bilaga formulär C. Beslutet skall enligt 3 kap 1§ lag om kulturminnen mm tillämpas utan hinder av att ev talan förs mot beslutet.

BESLUTANDE MM

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Thorsten Andersson.
Föredragande har varit tf länsantikvarie Christian Runeby.
I den slutliga handläggningen har även deltagit förste länsassessorn Nils Strehlenert.

Thorsten Andersson

Christian Runeby

Kopia
RAÄ
Byggnadsnämnden
Gotlands Fornsal
Kultur- och fritidsnämnden

Kopia av lagakraftvunnet beslut
RAÄ
Inskrivningsmyndigheten
Fastighetsregistermyndigheten
Gotlands Fornsal
Byggnadsnämnden
Planenheten
Länsantikvarien

RIKTLINJER FÖR FRAMTIDA UPPRUSTNINGSBETEN (Förslag)

(Observera att ändring som strider mot BM:s skydds-
föreskrifter kräver länsstyrelsens tillstånd. Bygg-
lovpliktiga åtgärder prövas i kommunens byggnads-
nämnd.)

Vid framtida upprustningsarbeten skall huset
underhållas med traditionella material, kulörer
och tekniker.

Fasadernas panel bör tjärstrykas med dalbränd
trätjära. Trätjära skall strykas under sommar-
halvåret och på väl uttorkat trä. Vindskivorna
bör tjäras i samma kulör som panelen.

Fönsternickerier, fönsterluckor, ytterdörr bör
liksom stuprör målas med ren linoljefärg.

Sita

11B
Sila GERTULIS
TUM 183.0 m²

11
462.0 r

292.4 m²

10
106.2 m²

I
125.6 m² bt
(7+B)

12
978.8 m²

19
129.0 m²

6
288.4 m²
(7+B)

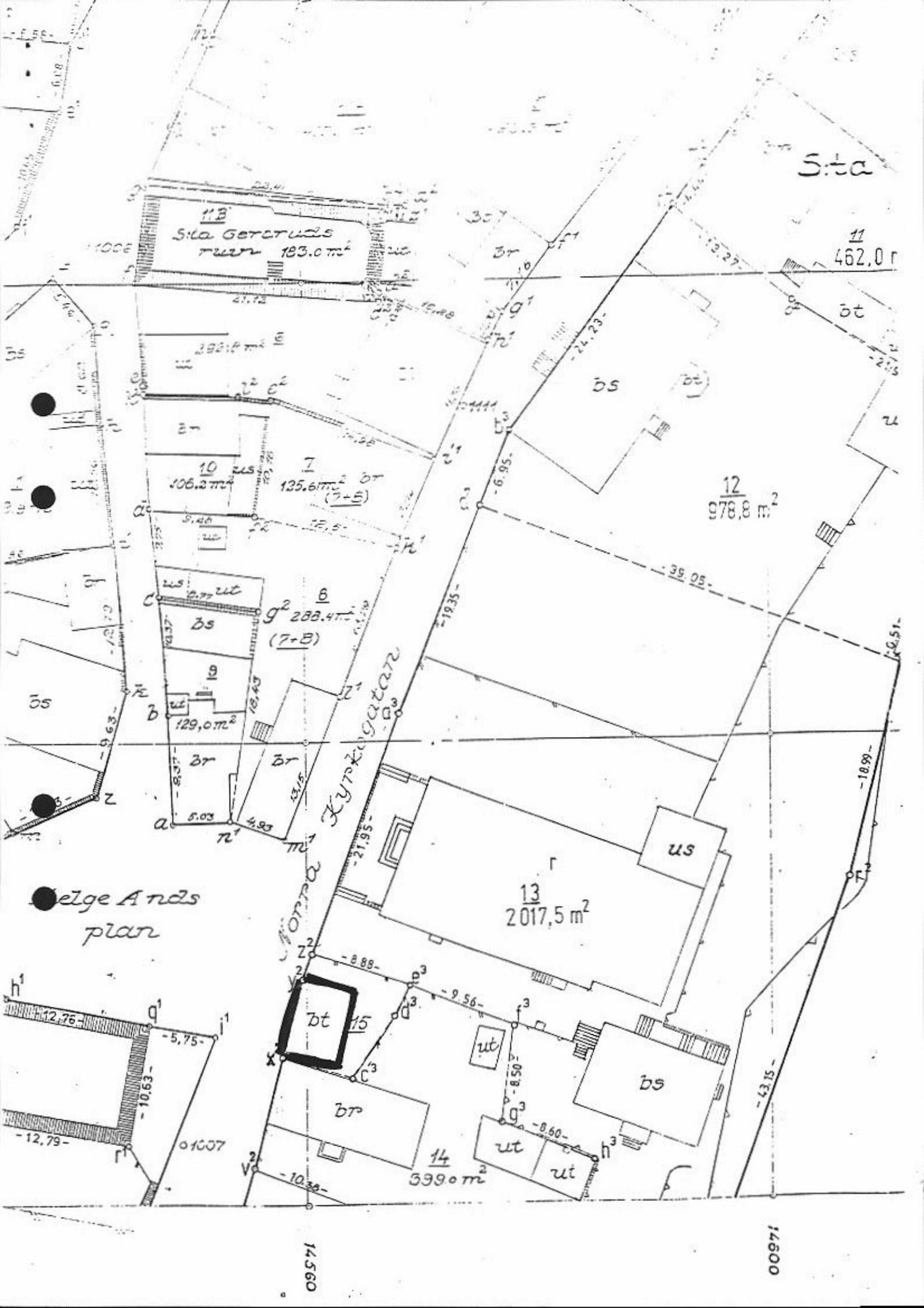
13
2017.5 m²

Курган

14
539.0 m²

15

elge And's
plan

00560

00971